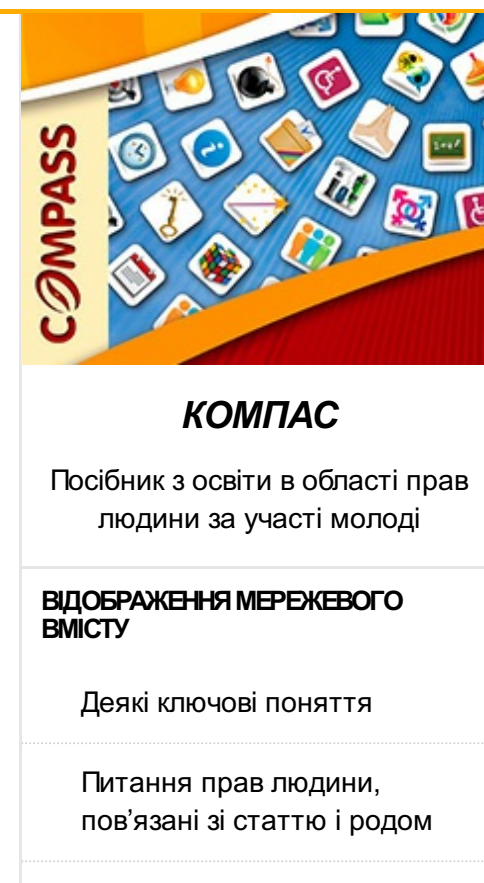

КОМПАС: Посібник з освіти в області прав людини за участі молоді

GENDER

Деякі ключові поняття

Стать впливає на всіх у комплексі, досить тонкими і явними способами. Наша стать і гендерна ідентичність є складовими елементами людської природи. Терміни стать, рід, гендерна ідентичність і сексуальність мають різні значення, які часто плутають.

Стать відноситься до біологічних і фізіологічних особливостей, які відрізняють чоловіків і жінок. Нас визначають як чоловіків і жінок при народженні, що стає соціальним і юридичним фактом з цього моменту. Деякі люди народжуються з нетиповими комбінаціями фізичних особливостей (характеристик тіла), що,

Мільйони людей в Європі зазнають дискримінації, стигматизації і навіть є жертвами насильства через їх фактичну або усвідомлену сексуальну орієнтацію або гендерну ідентичність.

Стать і робота з молоддю

Захист прав людини,
пов'язаних зі статтю

ВІДОБРАЖЕННЯ МЕРЕЖЕВОГО ВМІСТУ

- [Різна заробітна плата](#)
- [Домашні справи](#)
- [Heroines and heroes](#) Героїні та герої
- [Поговоримо про секс!](#)
- [Шлях до країни рівності](#)
- [Хто я?](#)
- [Робота та діти](#)

КЛЮЧОВА ДАТА

8 березня
Міжнародний
жіночий день

17 травня
Міжнародний день
боротьби з
гомофобією і
трансфобією

19 листопада
Міжнародний день
чоловіків

25 листопада
Міжнародний день

як правило, відрізняє хлопчиків від дівчаток на момент народження. Ці особи можуть бути віднесені до поняття «інтерсекс». Часто лікарі виконують негайну операцію на тілі людини (або незабаром після народження), щоб «виправити» тіло, часто без згоди відповідної особи або батьків. Це постійно піддається критиці інтерсексуальними активістами. Вони посиляються на принцип 18 Джокьякертських принципів (документ, розроблений групою міжнародних експертів з прав людини) в якому міститься заклик до держав: «Вжити всіх необхідних законодавчих, адміністративних та інших заходів для забезпечення того, щоб тіло дитини незворотно не змінювали медичними процедурами в спробі нав'язати гендерну ідентичність без повної, вільної і усвідомленої згоди дитини відповідно до її віку і зрілості і, щоб керуватися принципом, що найкращим інтересам дитини повинно бути надано першочергове значення».

Рід відноситься до соціально-побудованого набору очікувань, поведінки і діяльності жінок і чоловіків, з якими вони асоціюються на основі їх статі. Соціальні очікування щодо будь-якого заданого набору гендерних ролей залежать від конкретного соціально- економічного, політичного і культурного контексту і зазнають впливу інших факторів, в тому числі раси, національності, класу, сексуальної орієнтації та віку. Гендерні ролі вивчаються і значно різняться в межах і між різними людськими суспільствами і змінюються з плином часу. Ми спілкуємося з моменту нашого народження. Ми розвиваємося, ростемо і дізнаємося про те, як вести себе відповідно до очікуваних норм суспільства, в якому ми живемо, під значним впливом нашої сім'ї, школи, роботи, ЗМІ, нових інформаційних технологій та масової культури. Соціалізація є важливим процесом для становлення функціональних членів групи людей. Проте, не кожне повідомлення, яке ми отримуємо в рамках нашої соціалізації, можна вважати корисним для себе чи для суспільства. Гендерна соціалізація може обмежити хлопчиків і дівчаток у вивченні своїх талантів і інтересів і більш повного розкриття свого потенціалу. Крім того, часто нереалістичні і суперечливі очікування можуть викликати внутрішні конфлікти, психологічні проблеми і небажання, або неспроможність задовольнити ці очікування може призвести до певних форм покарань іншими.

Гендерна ідентичність відноситься до статі, до якої, на думку самої особи, вона належить, яка може або не може бути такою ж, як стать, яка їй була визначена при народженні. Це відноситься до глибокого усвідомлення внутрішнього і індивідуального досвіду людини кожної статі і включає в себе особисті почуття тіла і інші вираження, наприклад одяг, мову і манери.

Транссексуал - це загальний термін, який часто використовується для опису широкого спектра ідентичності та досвіду; це поняття, як правило, відноситься до осіб, які мають гендерну ідентичність, що відрізняється від статі, визначеної їм при народженні, і тих людей, які хочуть, щоб їх гендерну ідентичність сприймали по-іншому, відмінну від статі, визначеної при народженні. Транссексуали є фізичними особами, чиє гендерне вираження і/або гендерна ідентичність відрізняється від звичайних очікувань, заснованих на фізичній статі, з якою вони народилися і яка була юридично зареєстрована для них при народженні.

*Томас Хаммарберг, Комісар
Ради Європи з
прав людини¹*

боротьби за
ліквідацію
насилення над
жінками

Зміст

Права людини: Теми

Перелік вправ

Календар прав людини

Сексуальна орієнтація описує зразок емоційного і сексуального потягу до чоловіків, жінок, обох або ні тих ні інших. Орієнтація не пов'язана з гендерною ідентичністю, наприклад, транссексуальна людина може бути гетеросексуалом або геєм таким же чином, як інша людина може бути гетеросексуалом або геєм. Тим не менше, ці два аспекти ідентичності часто пов'язані між собою людьми і впливають на те, як сприймають лесбіянок, геїв, бісексуалів і транссексуалів (ЛГБТ).

Пара виховує «безстатеву» дитину

В Швеції пара вирішила виховувати свою двохрічну дитину «безстатевою». Вони нікому не розповідали, чи Поп хлопчик чи дівчинка, за винятком декількох людей, які міняли підгузник Попа. Вони хотіли, щоб дитина мала можливість рости вільно і без примусу до конкретної гендерної форми.²

Що ви думаєте про рішення пари, щоб зберегти стать Попа в таємниці?

Питання прав людини, пов'язані зі статтю і родом

Гендерна рівність є одним з основних прав людини. Тим не менш, люди часто зазначають, що їх права як людини порушуються на підставі їх гендерної ідентичності і сексуальної орієнтації. Деякі з ключових питань відносяться до участі, гендерного насильства, збройних конфліктів і злиднів, а також сексуальних і репродуктивних прав.

Участь

Дискримінація за ознакою статі, гендерної ідентичності і сексуальної орієнтації поширена у всьому світі. Це особливо обмежує ступінь, в якій жінки і ЛГБТ здатні брати участь у житті суспільства. Значні перешкоди для повної і рівноправної участі існують у сфері освіти, зайнятості та політичному і громадському процесах прийняття рішень.

У всьому світі дівчата мають менший доступ до освіти, ніж хлопчики; 60% країн мають менше дівчаток, ніж хлопчиків у системі початкової та середньої освіти.³ Хоча в більшості європейських країн існує рівна кількість хлопчиків і дівчаток у сфері освіти — і справді, часто, більше жінок у вищій освіті — гендерний паритет це тільки один крок на шляху до повної гендерної рівності. Часто є й інші бар'єри до повної участі дівчаток. Дівчатка можуть заохочуватись до вивчення деяких предметів (наприклад, мистецтво і гуманітарні науки більше ніж до точних наук і техніки), що розглядається як більш відповідні для домінуючих гендерних стереотипів. Цілком імовірно, що це призводить до відмінностей у досягненнях. Наприклад, в Європі досягнення дівчаток мають низькі оцінки в галузі науки і техніки, а хлопчики не досягають таких результатів у здібностях читання.⁴ В школах широко поширене сексуальне знущання і переслідування.

Хоча в останні десятиліття у законодавстві було досягнуто значного прогресу, що сприяє гендерній рівності в сфері зайнятості, особливо в Європі, але на практиці нам ще необхідно пройти довгий шлях, щоб досягти викорінення дискримінації на робочому місці.⁵ Жінки часто зазнають дискримінації на роботі, яку вони можуть отримати, у

питаннях оплати праці і підвищення їх до керівних посад. Наприклад, чоловіки Європейського Союзу в середньому заробляють на 17,5% більше, ніж жінки на тих же роботах.⁵ Жінки можуть також відчувати сексуальні домагання і знущання в офісі або повинні миритися з жінкофобними жартами і ставленням колег. Деякі жінки втратили можливість на підвищення зарплатні та кар'єрного зростання з причини вагітності або материнства. Сімейні обов'язки не розподілені в рівних частках між чоловіками і жінками, як результат жінки мають більше кар'єрних перерв і вони працюють неповний робочий день частіше, ніж чоловіки. Це може вплинути на їх пенсійні права при виході на пенсію.

Як ставляться до дівчат/хлопців або жінок/чоловіків у вашій місцевості?

Жінки недостатньо представлені в політичному процесі. Незважаючи на те, що вони складають приблизно половину населення земної кулі, тільки 18,4% представниць національних парламентів і 17 глав держав і урядів у всьому світі становлять жінки⁶. У лютому 2011 року було тільки дві жінки на посаді глав держав і дві жінки глави урядів у Європейському Союзі, а також гендерний баланс в національних парламентах складав 24% жінок і 76% чоловіків⁷. Жінки становлять лише 3% президентів найбільших компаній Європи.⁸

Тільки тоді, коли жінки повною мірою візьмуть участь у процесі прийняття рішень та організаційного будівництва їх перспектива буде по-справжньому інтегрованою. Поняття демократії тільки по-справжньому буде чітко зрозумілим тільки коли прийняття політичних рішень будуть розподілено однаково між чоловіками і жінками і буде гарантована повна участь жінок в інституційній розбудові.

Наві Піпплей, Верховний комісар ООН з прав людини⁹

ЛГБТ зазнають дискримінації та стигматизації через їх дійсну або передбачувану сексуальну орієнтацію або гендерну ідентичність. Гомофобні і трансфобні відносини є загальними і над ЛГБТ часто знущаються в школі, вони піддаються дискримінації на робочому місці і не беруть участі у громадському та політичному процесах прийняття рішень. Національні ЗМІ або лідери місцевих та національних громад також можуть зображати ЛГБТ шкідливими для національної ідентичності, сім'ї або релігії. ЛГБТ-групам та організаціям іноді заборонено або не дається можливості створювати організації, висловлювати свої погляди чи організовувати демонстрації. Трансгендерні люди відчують значні перешкоди в тому, щоб їх бажана стать була офіційно визнаною.¹⁰

«Х» на даний час є варіантом статі в австралійських паспортах

Тепер австралійські паспорти матимуть три гендерних варіанти — чоловічий, жіночий і невизначений — для усунення дискримінації щодо транссексуалів і гермафродитів ... Інтерстатеві люди, які мають неоднозначні біологічні характеристики, зможуть зазначати свою стать в паспортах як «Х». Трансгендерні люди, чиї сприйняття своєї ж статі йдуть в розріз з їх біологією, зможуть вибрати, чи є вони чоловіками чи жінками, якщо їх вибір підтверджується заявою лікаря. Трансгендерні люди не можуть вибрати «Х»¹¹

Яка ваша думка стосовно австралійських паспортів, що дозволяють обрати «Х», як свою стать?

Європейські країни мають різні ступені оцінки рівності шлюбу. Деякі держави зупинили преференційний режим для гетеросексуальних пар, в той час як інші тільки забезпечують обмеження або неможливість до вступу у шлюб одностатевих пар або пар, де одна або обидві особи є транссексуалами і вони можуть бути розглянуті як особи однієї і тієї ж статі. Всиновлення біологічної дитини партнера в якості другого з батьків, або всиновлення як гей батьком продовжує зазнавати перешкод, хоча Європейський суд з прав людини у 2008 році у випадку Е.Б. проти Франції, встановив, що Франція порушила Європейську конвенцію з прав людини, не дозволивши всиновлення лесбіянкою, по причині того, що вона була одинокою гетеросексуалкою¹². Це звичайна практика, коли всиновлення не-гетеросексуальним прийомним батьком є автоматично неприйнятним.

Якщо дискримінація за ознакою статі в таких місцях, як школи та місце роботи є незаконною, чому вона продовжується?

Гендерне насильство

Гендерне насильство включає, але не обмежується насильством відносно жінок і дівчат. Насильство над жінками є одним з найбільш серйозних форм гендерного насильства в Європі. Жінки і дівчата відчувають різні форми насильства, включаючи насильство в сім'ї, зґвалтування і сексуальне насильство, нанесення каліцтв жіночим геніталіям (FGM), вбивства з мотивів «честі», торгівлю людьми, вбивство немовлят жіночої статі і статевих вибіркових абортів. Насильство щодо жінок і дівчат зберігається у всіх суспільствах світу і впливає на всі соціальні групи. Транссексуали надзвичайно вразливі до насильства за ознакою статі через їх зовнішність, одяг та інші характеристики, які часто не відповідають очікуванням суспільства чоловіків і жінок.

Насильство в сім'ї, яке може приймати форму емоційного, фізичного або сексуального насильства, особливо часто впливає не тільки на жінок і чоловіків, що беруть у цьому участь, а й на дітей у сім'ї, які є свідками цього або самі стають головними жертвами через помилку, помсту кривдника або тому, що вони намагаються захистити свою матір.

Статистика стверджує

- Принаймні одна з трьох жінок у всьому світі була побита, примушена до сексу або іншого насильства протягом свого життя її кривдником був, як правило, хтось із знайомих.¹⁴
- Залежно від Європейської країни від 20% до 50% жінок є жертвами насильства в сім'ї.
- За оцінками, від 100 до 150 мільйонів дівчат і жінок у всьому світі в даний час живуть з наслідками нанесених каліцтв жіночим геніталіям, що включає часткове або повне видалення жіночих статевих органів з немедичних причин.

«Насильство над жінками» означає будь-який акт насильства на гендерному підґрунті, що призводить, або може заподіяти фізичну, статеву чи психологічну шкоду або страждання жінкам, включаючи погрози здійснення таких актів, примус або довільне позбавлення свободи у громадському або особистому житті.
Декларація ООН про ліквідацію насильства щодо жінок

Вона має багато шкідливих наслідків для здоров'я і є визнаною на міжнародному рівні як порушення прав людини жінок і дівчат. ¹⁵

Велика частина насильства за статевою ознакою як і раніше вважається «особистою справою». Як це відношення впливає на жертв, винних і свідків насильства?

Проституція продовжує залишатися спірним питанням навіть у рухах, що борються за жіночі права. Вона багатьма розглядається, як одна з форм насильства, тоді як інші люблять повне визнання проституції професією з усіма правовими наслідками. Аналогічний розкол існує на політичному рівні. Деякі країни, такі як Швеція, сприймають проституцію поза законом як злочин, повія вважається жертвою, і покупець стає винним, як і всі інші, хто отримує вигоду у фінансовому відношенні. У ряді інших країн проституція вважається послугою, і вона може бути здійснена за певних правових обмежень.

Висвітлення торгівлі людьми

Щороку мільйони людей стають жертвами торгівлі людьми в усьому світі, сучасної форми работоргівлі. Більшість жертв становлять молоді жінки і діти, яких продають з метою сексуальної експлуатації. Це є серйозною проблемою в Європі. Зросла кількість жінок і дітей, що ввозяться до Європейського Союзу з Центральної та Східної Європи. Більше ніж 140000 жертв потрапляють до торгівлі людьми в Європі і немає будь-яких ознак щодо зменшення цієї цифри.¹⁶ Конвенція Ради Європи протидії торгівлі людьми набула чинності у лютому 2008 році. До вересня 2011 року Конвенція була підписана 43 державами-членами. Конвенцію заснувала Група експертів по боротьбі з торгівлею людьми (ГРЕТА), яка стежить за імплементацією Конвенції через загальні доповіді і доповіді країн.

У зв'язку з прихованим характером досліджень про проституцію є відносно мало. Однак дослідженнями було встановлено, що більше 90% повій відповіли, що вони негайно кинули б заняття проституцією, якби мали таку можливість, чітко акцентуючи на сильному зовнішньому тиску, що змушує їх залишитися на цій «роботі». Крім того, в більшості випадків заняття проституцією було необґрунтованим рішенням дорослої людини: більше 90% жінок, що займаються проституцією зазнавали сексуального і/або фізичного насильства у дитинстві, а середній вік початку заняття проституцією становить 14 років.

Насильство щодо ЛГБТ також дуже поширене. Жінки можуть бути зґвалтовані з ціллю «вилікувати» їх лесбійство; людей б'є поліція або вони стають жертвами жорстоких нападів на вулиці, яким влада не в змозі запобігти або покарати. Насильство також направлене на людей, які сприймаються як відмінні від гетеросексуальної орієнтації.

Насильство в підліткових відносинах викликає серйозне занепокоєння в Європі, наприклад, недавнє дослідження у Великобританії показало, що 25% дівчаток і 18% хлопчиків від 13 до 17 років переживали деяку форму фізичного насильства у стосунках.¹³

Які наслідки гендерного насильства над конкретними особами?

Збройні конфлікти

У сьогоднішніх збройних конфліктах близько 90% жертв — це цивільні особи, більшість з яких складають жінки і діти. Крім того, жінки відчують особливі форми порушення прав людини під час конфлікту, включаючи конкретні і руйнівні форми сексуального насильства (у тому числі військової проституції і насильницької вагітності), що часто застосовуються в рамках політичної чи військової стратегії.

Нобелівська премія за ненасильництво і безпеку жінок

Леймах Гбові, активістка за мир з Ліберії, була нагороджена у 2011 році Нобелівською премією миру за роль у мобілізації жінок з різних етнічних і релігійних груп, щоб покласти край громадянській війні в Ліберії. Вона вивела жінок на акції протесту проти війни і насильства і організувала секс- страйк, який тривав протягом декількох місяців, щоб змусити чоловіків отямитися і покласти край збройному конфлікту. Нобелівська премія миру була розділена з Таваккул Карман, журналісткою і активісткою із Ємену, за її провідну роль у боротьбі за права жінок, за демократію і мир в Ємені, а також спільно з президентом Ліберії Елен Джонсон-Серліф за її роль у побудові миру і розвитку прав жінок. Нобелівський комітет процитував резолюцію Ради Безпеки ООН 1325, прийняту в 2000 році, в якій говориться, що жінки і діти зазнають великої шкоди через війну і політичну нестабільність, і що жінки повинні мати більший вплив і роль у миротворчій діяльності.

Гендерне насильство в ході збройних конфліктів часто орієнтоване на цілі громади, оскільки воно прагне принизити, домінувати і посягати страх серед всіх членів певної групи. Хоча жінки і дівчата складають більшість жертв такого насильства за ознакою статі, чоловіки також є мішенню. Наприклад понад 8000 боснійських мусульманських чоловіків і хлопчиків були вбиті під час геноциду у Сребрениці в 1995 році.¹⁸ Збройні конфлікти створюють гендерні стереотипи у суспільстві, перетворення мужності до «оборонця», «захисника» або «агресора» і жіночності, до «жертви» і «вразливості».

На вашу думку, чому гендерне насильство настільки поширене в збройних конфліктах?

Бідність

Ціле покоління молодих людей не мали поняття, ким вони є, якби не мали зброї в руках. Кілька поколінь жінок стали вдовами, були зґвалтованими, бачили як зґвалтували їх дочок і матерів, та як вбивали і були вбитими їхні діти.

Лейма Гбові¹⁹

Сексуальне насильство під час війни є одним з найбільших замовчувань історії.

Елізабет Рен і Елен Джонсон-Серліф, автори доповіді ООН «Жінки, війна, мир»

Економічна рівність має вирішальне значення для досягнення справжньої гендерної рівності. Проте, за деякими оцінками, жінки складають більше 70% бідного населення світу. Жінки, як правило, виконують нижче оплачувану роботу і часто працюють на небезпечних робочих місцях у неофіційному секторі економіки з обмеженими правами і низьким рівнем доходів. Відсутність рівного доступу та якості освіти означає, що вони, як правило, мають мало кваліфікацій і навичок, які впливають на тип роботи, яку вони можуть забезпечити. Економічна залежність також може грати ключову роль у відносинах і може бути пов'язана з насильством у сім'ї. У господарствах пар або сімей найбільш неоплачувані домашні справи є відповідальністю жінок і старших дівчат. Насправді одружені чоловіки вважаються найнадійнішою робочою силою, що пояснюється тим, що роботодавці припускають, що одружені чоловіки практично не мають побутових або сімейних обов'язків, тому що за це відповідальні їхні дружини. Через високі зарплати і кращі варіанти кар'єри ці чоловіки і отримують фінансову винагороду за неоплачувану роботу своїх партнерок.

Які можуть бути причини бідності, що мають непропорційні наслідки для жінок?

Сексуальні та репродуктивні права

Забезпечення сексуальних і репродуктивних прав має важливе значення для досягнення рівності статей. Занадто часто жінки мають мало або взагалі не мають контролю над своїми сексуальним та репродуктивним здоров'ям. Боротьба проти контролю чоловіків над жіночим тілом ведеться у всіх суспільствах і є одним з ключових способів за рахунок якого досягається і підтримується чоловіче соціальне, політичне та культурне домінування.

Відсутність контролю за цими правами призводить до серйозних порушень прав людини, наприклад, до примусових шлюбів, примусу зберігати вагітність або до примусових абортів і стерилізації. Транссексуали також змушені пройти через стерилізацію, щоб мати право на нову стать, яка визнається державами у випадку, коли вони переходять від однієї статі до іншої. Жінки також часто позбавлені доступу до послуг у галузі репродуктивного здоров'я, у тому числі до абортів серед жінок, що завагітніли в результаті зґвалтування або інцесту або де вагітність становить серйозну небезпеку для їх життя або здоров'я. Доступ до безпечної, доступної материнської охорони здоров'я та інформації про сексуальне і репродуктивне здоров'я мають важливе значення для прокладання шляху до реальної гендерної рівності.

Жінки виконують 66% роботи в світі, виробляють 50% їжі але заробляють 10% від доходу і володіють 1% власності.
Міжнародний дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ)²⁰

Репродукція використовується, свідомо чи ні, як засіб управління жінками, щоб обмежувати їх можливості і зробити їх підпорядкованими чоловікам.
Доктор Нафіс Садік, Фонд народонаселення ООН

Стать і робота з молоддю

Роботи з молоддю часто дає унікальний і важливий безпечний простір для молодих чоловіків і жінок, щоб обговорити і поділитися своїми думками та досвідом щодо гендерної рівності та розділу статті. Молоді люди часто не в змозі поставити відверте запитання і обговорити такі тонкі теми зі своїми сім'ями, і їм може сприяти у цьому позаформальне навчання. Відкритість і свідомість середовища роботи з молоддю можуть забезпечити сприятливе середовище навчання для розширення прав і боротьби зі стереотипами.

Дуже важливо ознайомитися з гендерними питаннями, які існують, напевно, майже в будь-якій молодіжній групі. Наприклад, хтось може мати прямий або непрямий досвід домашнього насильства або хтось може ніяковіти через свою стать або знущання, бо їх дійсна чи уявна гендерна ідентичність не вписується у прийняті соціальні норми. Дуже важливо мати під рукою список організацій та джерел, де можна отримати консультації з цих питань. Так само важливо бути готовим оскаржити дискримінаційне ставлення до жінок або ЛГБТ про яке повідомляє молодь на сесіях. Важливо також використовувати питання гендерної проблематики як інструмент при прийнятті рішень щодо тем, учасників і методів, які будуть використовуватися.²¹

Дуже важливим кроком є рух від визнання прав до їх закріплення. Педагог з прав людини має поважати всі відмінності індивідуальних потреб і реакцій жінок. Без такого ставлення освіта з прав людини може стати ще однією формою маніпуляції або гноблення жінок. Освіта є ключем до утвердження гендерної рівності, оскільки вона включає в себе способи, якими суспільство передає правила, знання і навички.

Багато міжнародних молодіжних організацій в Європі організували заняття у співпраці з європейськими молодіжними центрами, робота яких зосереджена на різних аспектах статі та гендерної рівності. Навчальні сесії дозволяють молодим людям глибше вивчати питання і отримувати корисні знання для того, щоб в подальшому ефективно працювати стосовно цих питань всередині і за межами організації, яку вони представляють.²²

16 днів активних дій проти гендерного насильства

Якщо ви хочете зробити щось проти гендерного насильства, ви можете приєднатися до міжнародної кампанії під назвою 16 днів проти гендерного насильства, яка почалася в 1991 році. Учасники обрали дати 25 листопада — Міжнародний день боротьби з насильством щодо жінок і 10 грудня — Міжнародний день прав людини для того, щоб символічно пов'язати насильство над жінками та права людини і підкреслити, що таке насильство є порушенням прав людини. З 1991 року більш ніж 3700 організацій приблизно в 164 країнах взяли участь у Кампанії 16 днів.²³

Гендерні питання

Гендерні питання — це посібник, що стосується питань гендерного насильства над молоддю, опублікований Радою Європи. Досвід використання посібника показує, що освіта з прав людини є ефективним інструментом у вирішенні питань гендерної рівності і більш конкретно, гендерного насильства.

Як би вирішили дискримінаційне ставлення за ознакою статі, сексуальної орієнтації у вашій групі?

Захист прав людини, пов'язаних зі статтю

Усі міжнародні договори з прав людини однаково стосуються чоловіків і жінок в рівній мірі. Втім, визнаючи, що жінки і дівчата особливо вразливі до порушень прав людини, в 1979 році Генеральною Асамблеєю ООН була прийнята Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (CEDAW). CEDAW визначає дискримінацію щодо жінок і встановлює, що має бути зроблено національними урядами для боротьби з нею. 187 країн світу підписали цей договір, в тому числі всі європейські країни.

Жінки ООН є організацією Організації Об'єднаних Націй з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок. Вони підтримують міжурядові органи і уряди в розвитку гендерної політики та стандартів і їх реалізації на практиці. Жінки ООН визначають пріоритети п'яти питань на тій підставі, що вони є основоположними для гендерної рівності, і прогрес у цих сферах може розблокувати прогрес по всіх напрямках. Мова йде про сфери насильства над жінками, миру і безпеки, керівництва та участі, економічних прав і можливостей, а також національного планування та бюджетування.

ООН все більше підтримує права людини для ЛГБТ. Не існує жодного юридично обов'язкового міжнародного договору з прав ЛГБТ. Проте в 2006 році група міжнародних експертів з прав людини підготувала набір принципів за ознакою сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності. Джокьякартські принципи охоплюють широкий спектр міжнародних стандартів у галузі прав людини і встановлюють їх ставлення до питань сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності.

Гендерна рівність і боротьба з дискримінацією за ознакою гендерної ідентичності та сексуальної орієнтації займають центральне місце в Раді Європи і ЄС. В травні 2011 року Рада Європи зробила значний крок, відкривши та підписавши Конвенцію про запобігання та боротьбу з насильством над жінками та насильством в сім'ї²⁴. Ця Конвенція є першим юридично обов'язковим документом у світі, що створює всеохоплюючі правові рамки для запобігання насильству, захисту жертв і кладе край безкарності винних. Вона визначає і кримінальну відповідальність за різні форми насильства над жінками, у тому числі примусового шлюбу, нанесення каліцтв жіночим геніталіям, переслідування, фізичного та психологічного насильства і сексуального насильства. Вона також передбачає створення міжнародної групи незалежних експертів для контролю за її імплементацією на національному рівнях.

Злочини та інциденти на ґрунті гомофобії часто показують високу ступінь своєї жорстокості і нелюдського поводження. ... Також дуже ймовірно, що вони призводять до смерті. Трансгендерні особи здаються ще більш уразливими в рамках даної категорії.

Звіт ОБСЄ ¹⁷

Неурядові організації також беруть активну участь у захисті прав жінок та прав ЛГБТ як на міжнародному, так і на національному рівні. Жінки Європи проти насильства (WAVE) — це європейська базова організація, членами якої є більшість країн географічної Європи. Вона підтримує в режимі онлайн європейську базу даних НУО, які можна знайти за географічним положенням, галуззю знань і сферою діяльності. Європейське жіноче лобі (EWL) є другою базовою організацією, а також є гарною відправною точкою для пошуку потрібної інформації, результатів наукових досліджень і контактів з регіональними, національними або місцевими НУО, що працюють у різних сферах, що стосуються прав жінок або гендерних питань, що стосуються жінок.

Співпраця цивільних, державних та приватних партнерів для скорочення насильства в сім'ї

В рамках своєї програми громадянської відповідальності угорська компанія Vodafone у співпраці із Асоціацією захисту прав жінок, місцевою поліцією і двома іншими приватними компаніями, що надають технічну підтримку, розпочала реалізацію програми для запобігання актам насильства в сім'ї. Пілотна програма, починаючи з 2011 року, використовує 30 пристроїв, які будуть посилати аварійні сигнали і точне положення жінки, що знаходиться в небезпеці, при натисканні кнопки через мережу Vodafone. В результаті жінки, що постраждали від тієї чи іншої форми насильства, можуть очікувати більш швидкого реагування поліції.

Організації, пов'язані з ЛГБТ, включають соціальні групи та групи підтримки, а також професійні організації та групи підтримки в рамках основних релігійних організацій чи політичних партій. Міжнародна асоціація лесбіянок, геїв, бісексуалів, транссексуалів і гомосексуальної молоді та організації студентів (IGLYO) заснована на членстві однолітків під керівництвом більш ніж 50 організацій-членів. Вона працює у напрямку просування цінностей прийняття та недискримінації, а також розширення участі молодих ЛГБТ і гомосексуалістів у демократичному процесі прийняття рішень і співпрацює з іншими молодіжними організаціями такими, як національні молодіжні ради, європейські студентські організації та європейські молодіжні політичні організації. IGLYO організовує ознайомчі сесії і конференції, а також активно бере участь у лобіюванні на політичному рівні.

Посилання

1 Дискримінація за ознакою сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності в Європі, Ради Європи, червень 2011 р.;

http://www.coe.int/t/Commissioner/Source/LGBT/LGBTStudy2011_en.pdf

2 Докладніше: <http://www.thelocal.se/20232/20090623/>

3 Дайджест Глобальної освіти 2010 http://www.uis.unesco.org/Library/Documents/GED_2010_EN.pdf

4 Гендерні відмінності в результатах освіти: Вивчення поточної ситуації та заходи, вжиті в Європі, 2009 р.

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/120EN.pdf

5 Європейська комісія <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=681&langId=en>

6 Жінки ООН http://www.unifem.org/gender_issues/democratic_governance/facts_figures.php (statistics as of 2008).

7 Європейська Комісія <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=681&newslid=1031&furtherNews=yes>

8 Європейське жіноче лобі <http://www.womenlobby.org/spip.php?rubrique36&lang=en>

9 Промова з нагоди Міжнародного жіночого дня 2011 року; <http://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=10810&LangID=E>

10 там же.

11 «X» — на даний час варіант статі в австралійських паспортах, 15 вересня 2011 року; <http://www.msnbc.msn.com/id/44532536/ns/travel-news/t/x-now->

[gender-option-australian-passports/](#)

12 Докладніше: <http://www.time.com/time/world/article/0,8599,1706514,00.html>

13 http://www.empowering-youth.de/downloads/speech_barter.pdf

14 Жінки ООН http://www.unifem.org/gender_issues/violence_against_women/facts_figures.php

15 Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs241/en/index.html>

16 Факти про торгівлю людьми, Офіс ООН з питань боротьби з наркотиками і злочинністю на основі цифр 2010 року;

http://www.unodc.org/documents/human-trafficking/UNVTF_fs_HT_EN.pdf

17 Злочини на ґрунті ненависті в регіоні ОБСЄ — Інциденти і відповідальність, Річний звіт за 2006 рік, Організація з безпеки і співробітництва в Європі, 2007 рік; <http://www.osce.org/odihr/26759>

18 http://www.gendercide.org/case_srebrenica.html

19 Леймах Гбові, Нехай будуть могутніми наші повноваження (New York: Beast Books, 2011р.), написані з Керол Мітters, с. 168.

20 Гендерна рівність — The Big Picture, UNICEF, 2007.

21 Ресурс з обліку гендерної проблематики: Гендерна рівність і освіта, Ульріка Еклунд в Койоте, Issue No. 2., May 2000

22 Звіти про ці навчальні сесії доступні тут: http://www.coe.int/t/dg4/youth/Training/Study_sessions/Study_sessions_reports_en.asp

23 Докладніше <http://16dayscwgl.rutgers.edu/>

24 Повний текст конвенції див. <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/HTML/DomesticViolence.htm>

COUNCIL OF EUROPE PORTAL

Council of Europe, Avenue de l'Europe F-67075 Strasbourg Cedex - Tel. +33 (0)3 88 41 20 00 - Fax. +33 (0)3 88 41 20 00

Disclaimer - © Council of Europe 2016 - © photo credit - Contact - RSS